

ZARZĄDZENIE NR⁸
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w Lublinie
z dnia 29. sierpnia 2022 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wieprzec”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916)

zarządza się, co następuje:

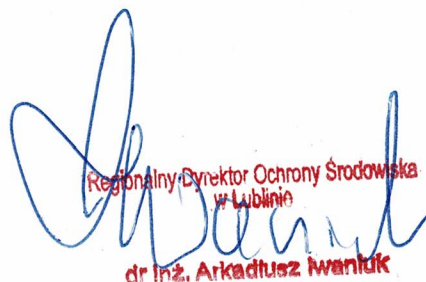
§ 1. Ustanawia się na okres jednego roku zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Wieprzec”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są przedstawione w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną w obrębie rezerwatu „Wieprzec”, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 3. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia, sprawuje Naczelnik Wydziału Spraw Terenowych III w Zamościu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwanik

Załączniki

Załącznik nr 1

Identyfikacja oraz ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja oraz ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków
1.	Zagrożenie istniejące wewnętrzne: Sukcesja roślinności zielnej oraz drzew i krzewów, prowadząca do pogarszania się warunków siedliskowych roślin objętych ochroną gatunkową.	Odtwarzanie i utrzymanie otwartego charakteru terenu rezerwatu.
2.	Zagrożenie istniejące wewnętrzne: Zmiany stosunków wodnych powodowane lokalnymi podtopieniami, występującymi w sąsiedztwie tam budowanych przez bobry na rowach melioracyjnych. Występujące podtopienia utrudniają prowadzenie zadań ochronnych, tj. koszenie łąk.	Likwidacja lokalnych podtopień uniemożliwiających rozwój cennej roślinności torfowiskowej z udziałem gatunków chronionych oraz wykonywanie koszenia łąk.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

dr inż. Arkadiusz Iwanluk

Załącznik nr 2

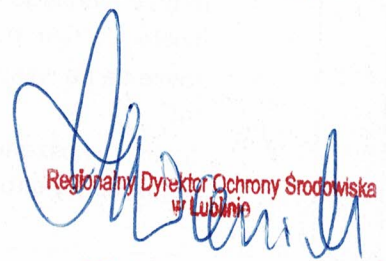
Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych/ powierzchnia	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Koszenie roślinności zielnej w terminach dostosowanych do potrzeb siedliska, tj. od dnia 15 września do 30 października, przy czym: <ul style="list-style-type: none"> – częstotliwość koszenia: jeden pokos co roku lub co dwa lata w przypadku naprzemiennego koszenia połowy działki (co roku po 50%); – koszenie na wysokości nie niższej niż 10 cm, – technika koszenia: w sposób nieniszczący struktury roślinności i gleby 	0,94 ha 0,91 ha 0,17 ha 0,15 ha 0,12 ha 0,34 ha 0,21 ha 0,34 ha	Gmina: Zamość Obręb: Wieprzec - Wychody Działki o nr ewid.: 1040 1043 1063 1065 1066 1067 1068 1069

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

dr inż. Arkadiusz Iwanluk

<p>z bezwzględnym unikaniem koszenia okrężnego od zewnątrz do wewnątrz działki,</p> <ul style="list-style-type: none"> - w przypadku corocznego koszenia należy pozostawić nieskoszony fragment działki, o powierzchni wynoszącej 15-20% powierzchni tej działki; - w przypadku koszenia w dwóch kolejnych pokosach (wykonywanych w odstępie roku lub dwóch lat) należy pozostawić inne fragmenty nieskoszone; - zebranie i usunięcie skoszonej biomasy (w tym zakaz pozostawiania rozdrobnionej biomasy); w terminie do 2 tygodni po pokosie biomasa powinna zostać usunięta poza teren rezerwatu, - dopuszczalne użytkowanie kośno-pastwiskowe w miejscach zarastających podrostem krzewów i drzew - wypas po pokosie w terminie nie wcześniej niż w dniu 15 września i kończy się nie później niż w dniu 15 października, przy obsadzie zwierząt do 0,5 DJP/ha. 	<p>0,45 ha 0,41 ha 7,88 ha</p>	<p>1694 1695 1698/9</p>
<p>2. Rozbiórka tam budowanych przez bobry europejskie, zlokalizowanych na rowach melioracyjnych znajdujących się na terenie rezerwatu i na jego granicy, w terminie od 1 marca do 15 kwietnia i od 1 sierpnia do 30 października.</p>	<p>W sytuacji wysokiego poziomu wody w rezerwacie, uniemożliwiającego wykonanie koszenia, po każdorazowym uzgodnieniu z RDOŚ w Lublinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rów (H) przylegający do działek nr: 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072; • rów (G17) przylegający do działek nr: 1036, 1038, 1694, 1040, 1041, 1042, 1043, 1698/9

 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
 w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwanuk

UZASADNIENIE

do zarządzenia nr ...8...
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia ...29... sierpnia 2022 r.

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wieprzec” wynika z art. 22 ust 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916), zgodnie z którym dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Wieprzec”, o powierzchni 31,92 ha, został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 26 listopada 1990 r., w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1990 r. Nr 48, poz. 366), w celu zachowania roślinności torfowiskowej z udziałem gatunków chronionych.

W rezerwacie przyrody „Wieprzec” w momencie ustanowienia dominowały zbiorowiska charakterystyczne dla torfowisk niskich i przejściowych. Flora odznaczała się bogatym składem gatunkowym oraz obecnością roślin chronionych i rzadkich. W rezerwacie stwierdzano występowanie: wierzby lapońskiej *Salix lapponum*, goździka pysznego *Dianthus superbus*, pełnika europejskiego *Trollius europaeus*, orlika pospolitego *Aquilegia vulgaris*, tojadu smukłego *Aconitum gracile*, powojnika prostego *Clematis gracila*, gnidosza królewskiego *Pedicularis sceptrum-carolinum*, goryczki bagiennej *Gentiana uliginosa*, niebielistki trwałej *Sweetia perennis*, zerwy kulistej *Phyteuma orbiculare*, wężymordu stepowego *Scorzonera purpurea*, kosatki kielichowatej *Tofieldia calyculata*, mietczyka dachówkowatego *Gladiolus imbricatus*, kosaćca syberyjskiego *Iris sibirica*, storczyka szerokolistnego *Orchis latifolia*, storczyka plamistego *Orchis maculata*, gółki długoostrogowej *Gymnadenia conopea*, podkolana białego *Platanthera bifolia*, kruszczyka szerokolistnego *Epipactis latifolia*, kruszczyka błotnego *Epipactis palustris*, lipiennika Loesela *Liparis loeselii*, lili złotogłów *Lilium martagon*, ciemiężycy zielonej *Veratrum lobelianum*, sasanki otwartej *Pulsatilla vulgaris*.

Aktualnie, na skutek niekorzystnych zmian w obrębie fitocenoz w rezerwacie dominują zbiorowiska łąkowe i zaroślowe.

Głównym zagrożeniem w rezerwacie jest proces sukcesji ekologicznej, powodujący stopniowe pogarszanie się warunków siedliskowych dla roślin, będących przedmiotem ochrony rezerwatu. Obecnie powierzchnia zwartych zbiorowisk leśno - zaroślowych w rezerwacie wynosi około 50% i ma tendencję wzrostową.

W związku z powyższym, dla zachowania walorów przyrodniczych tego obszaru, niezbędne jest prowadzenie czynnej ochrony polegającej na hamowaniu sukcesji drzew i krzewów poprzez koszenie łąk. Prace te będą realizowane terminie od 15 września do 30 października, uwzględniającym potrzeby ochrony występujących tam cennych gatunków ptaków i motyli.

Ponadto w rezerwacie obserwuje się podtapianie na skutek działalności bobrów europejskich, co uniemożliwia użytkowanie kośne. W związku z powyższym zaplanowano warunkowe usuwanie tam wybudowanych przez bobry europejskie, zlokalizowanych na rowach melioracyjnych znajdujących się na obszarze rezerwatu przyrody „Wieprzec” i na jego granicy w terminie od 1 marca do 15 kwietnia oraz od 1 sierpnia do 30 października (uwzględniającym potrzeby ochrony bobra europejskiego), przy zastrzeżeniu, że możliwe to będzie jedynie

w sytuacji wysokiego poziomu wody w rezerwacie, uniemożliwiającego wykonanie koszenia, po każdorazowym uzgodnieniu z RDOŚ w Lublinie.

Wykonanie zaplanowanych zabiegów ograniczy proces sukcesji roślinności drzewiastej i krzewiastej oraz zabagniania, a tym samym zostaną stworzone lepsze warunki dla rozwoju roślinności z udziałem gatunków chronionych oraz lepsze warunki siedliskowe dla cennych gatunków motyli i ptaków bytujących na tym terenie.

Obszar rezerwatu przyrody objęty jest również ochroną w ramach sieci Natura 2000 w formie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Doliny Łabuńki i Topornicy PLH060087 oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków Roztocze PLB060012.

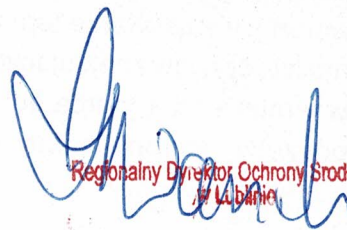
Przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Doliny Łabuńki i Topornicy PLH060087 są: niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*, starodub łąkowy *Angelica palustris*, bóbr europejski *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*, czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, czerwończyk fioletek *Lycaena helle*, modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*, modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*, obuwik pospolicity *Cypridium calceolus*, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*.

Obszar Natura 2000 Roztocze PLB060012 został ustanowiony w celu ochrony następujących gatunków ptaków: włośchatka *Aegolius funereus*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, podgorzałka *Aythya nyroca*, puchacz *Bubo bubo*, lelek *Caprimulgus europaeus*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus*, bocian czarny *Ciconia nigra*, bocian biały *Ciconia ciconia*, siniak *Columba oenas*, derkacz *Crex crex*, dzięcioł biało-grzbiety *Dendrocopos leucotos*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, dzięcioł białoszyi *Dendrocopos syriacus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, kobuz *Falco subbuteo*, muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*, muchołówka mała *Ficedula parva*, bączek *Ixobrychus minutus*, gąsiorek *Lanius collurio*, pliszka górska *Motacilla cinerea*, trzmielojad *Pernis apivorus*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, puszczyk uralski *Strix uralensis*, jarzębatka *Sylvia nisoria* oraz ich siedlisk.

Zaplanowane zabiegi ochronne wpisują się w projekt zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Doliny Łabuńki i Topornicy PLH060087. Zgodnie z jego zapisami celami ochrony siedliska niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie jest utrzymanie powierzchni występowania siedliska przyrodniczego na co najmniej aktualnym poziomie oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania w wyniku niewłaściwego sposobu użytkowania łąk lub braku użytkowania. Ponadto celem ochrony jest poprawa wskaźników: gatunki dominujące, obce gatunki inwazyjne, gatunki ekspansywne roślin zielnych, ekspansja krzewów i podrostu drzew.

Usunięcie podrostów drzew i krzewów przyczyni się więc do stworzenia optymalnych warunków dla zachowania siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony utworzono rezerwat przyrody „Wieprzec” oraz wyznaczono obszary Natura 2000 Roztocze PLB060012 oraz Doliny Łabuńki i Topornicy PLH060087.

Wyżej wymienione zabiegi ochronne w części dotyczącej zapobiegania sukcesji roślinności będą wykonywane przez dzierżawcę, który dzierżawi teren rezerwatu przyrody „Wieprzec” na podstawie umowy zawartej z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Lublinie, natomiast w części dotyczącej zachowania właściwych stosunków wodnych prace będą realizowane przez Związek Spółek Wodnych w Zamościu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwanluk